

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL J. V. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2017 m. liepos 20 d. d. Nr. 242-309

Vilnius

Lietuvos bankas gavo J. V. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2016 m. birželio 15 d. pareiškėjas su draudiku sudarė būsto draudimo sutartį, kuria maksimaliu namų turto draudimo variantu apdraudė namų turtą. Draudimo sutarties pagrindu išduotame draudimo liudijime TIA Nr. *duomenys neskelbtini* Ser. LD *duomenys neskelbtini* (toliau – draudimo liudijimas Nr. 1) nurodytas draudimo laikotarpis nuo 2016 m. rugsėjo 30 d. iki 2017 m. rugsėjo 29 d., mobiliųjų įrenginių visų rizikų draudimo apsauga nenumatyta. Draudimo sutartis sudaryta Būsto draudimo taisyklių Nr. 067 (2016 m. gegužės 17 d. redakcija, galioja nuo 2016 m. birželio 1 d.) (toliau – Taisyklės) pagrindu. Pagal draudiko pateiktą informaciją, 2017 m. kovo 16 d. pareiškėjas kreipėsi į draudiką dėl 2016 m. birželio 15 d. draudimo sutarties pakeitimo, papildomai į sutartį įtraukiant mobiliųjų įrenginių visų rizikų draudimą. Pareiškėjui buvo išduotas naujas draudimo liudijimas Nr. *duomenys neskelbtini* Ser. LD *duomenys neskelbtini* (toliau – draudimo liudijimas Nr. 2.), kuriame nurodytas draudimo apsaugos laikotarpis nuo 2016 m. rugsėjo 30 d. iki 2017 m. rugsėjo 29 d., draudimo liudijimo data – 2016 m. birželio 15 d., be to, papildomai įtraukta mobiliųjų įrenginių visų rizikų draudimo apsauga.

2017 m. kovo 20 d. draudikas gavo pareiškėjo pranešimą apie 2017 m. kovo 12 d. įvykį: benaršant po internetą telefono įrenginys išsijungė ir daugiau neįsijungė, be to, nereagavo į telefono mygtukų paspaudimus.

2017 m. kovo 27 d. draudikas pareiškėją informavo, kad priėmė sprendimą nemokėti draudimo išmokos, nes pagal draudimo sutartį pareiškėjas įvykio dieną (2017 m. kovo 12 d.) nebuvo pasirinkęs papildomos mobiliųjų įrenginių visų rizikų draudimo apsaugos.

Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką prašydamas rekomenduoti draudikui pripažinti 2017 m. kovo 12 d. įvykį draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką. Pareiškėjas pabrėžė, kad sudarydamas draudimo sutartį pasirinko maksimalų namų turto draudimo variantą ir sumokėjo draudimo įmoką, todėl draudikas turi išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl mobiliojo telefono įrenginio gedimo patirtą žalą.

Draudikas pateiktame atsiliepime Lietuvos bankui nurodė, kad Taisyklių 1.12.1 papunktyje aiškiai nurodyta, kad visų rizikų draudimas mobiliesiems telefonams ir planšetiniams kompiuteriams taikomas tik tuomet, jeigu pasirinkta papildoma paslauga pagal Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.17 papunktį. Pareiškėjas, sudarydamas draudimo sutartį Nr. 1, turtą apdraudė maksimaliu draudimo variantu, tačiau papildomai mobiliųjų įrenginių visų rizikų draudimo apsaugos paslaugos nepasirinko, už ją nemokėjo draudimo įmokos, todėl draudimo apsauga pareiškėjo mobiliojo telefono aparatui įvykio dieną nebuvo taikoma. Draudikas papildomai pateikė paaiškinimus, kad pareiškėjas tik po įvykusio įvykio 2017 m. kovo 16 d. kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties pakeitimo, prašydamas papildomai į draudimo liudijimą įtraukti mobiliųjų įrenginių visų rizikų draudimą. Draudikas pakeitė draudimo sutartį: į draudimo liudijimą Nr. 2

įtraukė mobiliųjų įrenginių visų rizikų draudimo apsaugą ir apskaičiavo 37,43 Eur draudimo įmokos priemonę už papildomą draudimo apsaugą. Pareiškėjas draudimo įmoką sumokėjo 2017 m. kovo 17 d., todėl tik nuo šios dienos įsigaliojo mobiliojo telefono draudimo apsauga. Draudikas taip pat paaiškino, kad dėl kompiuterių programos netobulumo sudarant draudimo liudijimą Nr. 2 nurodyta tokia pati data, kaip ir sudarant draudimo liudijimą Nr. 1 (2016 m. birželio 15 d.). Atsižvelgdamas į tai, kad įvykio dieną pareiškėjo mobiliojo telefono įrenginiui nebuvo taikoma draudimo apsauga, draudikas prašė atmesti pareiškėjo reikalavimą, kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, iš esmės šalys nesutaria dėl draudiko prievolės mokėti pareiškėjui draudimo išmoką, atlyginančią nuostolius dėl sugedusio mobiliojo telefono įrenginio.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnį, draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Svarbu pažymėti, kad draudimo sutartimi teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti. Galiojantys teisės aktai draudikui, siūlančiam draudėjams savanoriškojo draudimo sutartis, suteikia teisę nusistatyti draudžiamos draudimo rizikos, kuri objektyviai yra įmanoma, ribas.

Draudimo taisyklių A dalies IV skyriaus 1.12.2 papunktyje nurodyta, kad visų rizikų draudimas mobiliesiems telefonams, planšetiniams kompiuteriams ir nešiojamiesiems kompiuteriams galioja tik tuomet, jei pasirinkta papildoma paslauga pagal draudimo taisyklių A dalies IV skyriaus 1.17 papunktį. Ginčas tarp šalių kilo dėl draudimo apsaugos taikymo mobiliojo telefono įrenginiui. Draudikas teigia, kad įvykio dieną pareiškėjo mobiliojo telefono įrenginiui nebuvo taikoma draudimo apsauga, o pareiškėjas mano, kad draudikas nepagrįstai atsisako išmokėti draudimo išmoką už sugedusį mobiliojo telefono aparatą, nes pagal draudimo sutartį pareiškėjo mobiliojo telefono įrenginiui draudimo apsauga turi būti taikoma.

Lietuvos bankui buvo pateikti du draudimo liudijimai: draudimo liudijime Nr. 1 nurodyta sudarymo data 2016 m. birželio 15 d., draudimo apsaugos laikotarpis – 2016 m. rugsėjo 30 d. iki 2017 m. rugsėjo 29 d. (draudimo įmoka 70,41 Eur), visų rizikų draudimo paslauga mobiliojo telefono įrenginiams neįtraukta; draudimo liudijime Nr. 2 nurodyta sudarymo data 2016 m. birželio 15 d., draudimo apsaugos laikotarpis – 2016 m. rugsėjo 30 d. iki 2017 m. rugsėjo 29 d. (bendra draudimo įmoka 107,84 Eur, 37,43 Eur įmokos sumokėjimo terminas iki 2017 m. kovo 23 d.), įtraukta visų rizikų draudimo apsauga mobiliojo telefono įrenginiams. Draudikas teigia, kad draudimo sutartis Nr. 2 buvo sudaryta ne 2016 m. birželio 15 d., o 2017 m. kovo 16 d., tačiau dėl kompiuterių programos netobulumo draudimo liudijime Nr. 2 nurodoma ta pati sudarymo data kaip ir draudimo liudijime Nr. 1 (2016 m. birželio 15 d.). Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas už papildomą visų rizikų draudimo paslaugą mobiliesiems telefonams draudimo įmoką sumokėjo 2017 m. kovo 17 d., draudiko teigimu, tik nuo šios dienos pareiškėjo mobiliojo telefono aparatui įsigaliojo draudimo apsauga.

Draudikas Lietuvos bankui pateikė draudėjo sumokėtų draudimo įmokų istorijos išrašus, iš jų matyti, kad 2016 m. spalio 5 d. į draudiko banko sąskaitą pareiškėjas pervedė 70,71 Eur, ši suma atitinka draudimo liudijime Nr. 1 nurodytą mokėtiną draudimo įmoką, o 2017 m. kovo 17 d. į draudiko banko sąskaitą pareiškėjas pervedė 37,43 Eur, ši suma atitinka draudimo liudijime Nr. 2 nurodytą mokėtiną draudimo įmoką.

Civilinio kodekso 6.996 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudimo sutartis, jeigu joje nenustatyta ko kita, įsigalioja nuo to momento, kai draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką. Taisyklių B dalies I skyriaus 1 papunktyje nustatyta, kad draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo liudijime. Draudimo liudijime Nr. 2 nurodyta, kad draudimo įmoka turi būti įmokėta iki 2017 m. kovo 23 d., o draudimo apsauga bus taikoma nuo 2016 m. rugsėjo 30 d. iki 2017 m. rugsėjo 29 d. Draudiko pateikti duomenys patvirtina, kad pareiškėjas 37,43 Eur draudimo įmoką pagal draudimo liudijimą Nr. 2 sumokėjo 2017 m. kovo 17 d., vadinasi, draudimo apsauga už telefono aparato draudimą įsigaliojo tik nuo 2017 m. kovo 17 d.

Civilinio kodekso 6.996 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad draudimas taikomas visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems po draudimo sutarties įsigaliojimo, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta ko kita. Jeigu draudimo sutartyje nustatyta taikyti draudimą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki draudimo sutarties įsigaliojimo, tai tokia sąlyga galioja, jeigu draudimo sutarties šalys apie draudžiamąjį įvykį, kuris įvyko iki draudimo sutarties įsigaliojimo, nežinojo.

Nagrinėjamo ginčo atveju draudžiamasis įvykis įvyko iki draudimo sutarties įsigaliojimo. Tokiu atveju svarbu įvertinti, ar draudimo sutarties šalys žinojo apie draudžiamąjį įvykį iki sutarties sudarymo. Lietuvos bankui pateiktas remonto įmonės MTTC išduotas pareiškėjo mobiliojo telefono remonto istorijos išrašas patvirtina, kad pareiškėjo mobilusis telefonas buvo pateiktas remontuoti 2017 m. kovo 14 d. 11:21 val., 2017 m. kovo 15 d. buvo nustatyta, kad sudužęs telefono ekranas. Draudimo liudijime Nr. 2 nustatyta mobiliojo telefono įrenginio draudimo apsauga įsigaliojo jau po įvykio, t. y. 2017 m. kovo 17 d., kai pareiškėjas sumokėjo draudimo įmoką už papildomą mobiliojo telefono aparato draudimo apsaugą.

Iš to, kas buvo išdėstyta, galima daryti išvadą, kad draudėjas (pareiškėjas) prieš sudarydamas draudimo sutartį jau žinojo apie įvykusį draudžiamąjį įvykį. Svarbu pažymėti, kad draudimo sutarties, kaip rizikos sutarties, grindžiamos didžiausiu šalių pasitikėjimu, ypatumai lemia didesnę šios sutarties šalių pareigą bendradarbiauti ir kooperuotis (Civilinio kodekso 6.38 straipsnio 3 dalis), taip pat didesnę atidumą ir rūpestingumą viena kitos atžvilgiu. Civilinio kodekso 6.993 straipsnio 1 dalyje nustatyta draudėjo pareiga suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamąjo įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), jeigu tos aplinkybės nėra ir neturi būti žinomos draudikui. Draudikas pasitiki draudėjo atskleidžiamais faktais ir prisiima riziką, manydamas, kad draudėjas nenuslėpė jokių draudžiamąjo įvykio tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui reikšmingų aplinkybių. Draudėjo pateikta informacija gali lemti tiek draudiko sprendimą, ar prisiimti draudimo riziką, ar ne, tiek draudimo sutarties sąlygas, tarp jų ir draudimo įmokos (premijos) bei draudimo išmokos dydžius.

Nagrinėjamo ginčo atveju iš ginčo byloje esančios medžiagos nustatyta, kad pareiškėjas draudimo sutartį, į kurią buvo įtraukta mobiliojo telefono įrenginio draudimo apsauga, sudarė po to, kai įvyko draudžiamasis įvykis, ir nors apie įvykusį draudžiamąjį įvykį žinojo, tačiau draudiko apie tai neinformavo, todėl draudikas negalėjo prisiimti draudimo rizikos dėl mobiliojo telefono aparato gedimo.

Pažymėtina, kad draudiko veiksmai, kuomet draudimo liudijimas Nr. 2 buvo išduotas nurodant tą pačią datą, kaip ir draudimo liudijimas Nr. 1 (2016 m. birželio 15 d.) vertintini kaip aplaidūs ir turintys draudikui sukelti teises pasekmes, tačiau šio konkretaus ginčo atveju, atsižvelgiama, į tai, kad ginčo medžiagoje esantys duomenys pagrindžia paties pareiškėjo nesąžiningumo draudiko atžvilgiu faktą.

Atsižvelgiant į tai, kad draudžiamasis įvykis įvyko iki draudimo sutarties, į kurią buvo įtraukta papildoma mobiliųjų telefonų draudimo apsauga, įsigaliojimo, o pareiškėjas dar prieš sudarydamas draudimo sutartį žinojo apie draudžiamąjį įvykį, tačiau apie tai draudiko neinformavo, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai atsisakė išmokėti draudimo išmoką dėl 2017 m. kovo 12 d. įvykio mobiliojo telefono įrenginiui padarytos žalos.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d.

nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo J. V. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius